

Opublikowanie niniejszego dokumentu w Portalu Informacyjnym stanowi doręczenie adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu lub Prokuratorii Generalnej RP ustanowionym w sprawie.

Sygnatura akt II Ca 464/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Ś. dnia 5 października 2021 r.

Sąd Okręgowy w Ś., II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO P. R.

Protokolant: A. C.

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2021 r. w Ś.

na rozprawie

sprawy z powództwa A. G.

przeciwko M. G. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w D.

z dnia 16 marca 2021 r. sygn. akt (...)

I. oddala apelację;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 2.700 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;

III. przyznaje adw. M. B. od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w D. kwotę 2.214 zł, zawierając należny podatek (...), tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt II Ca 464/21

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 16 marca 2021r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo A. G. przeciwko M. G. (2) o zapłatę kwoty 75000 zł. tytułem zwrotu korzyści majątkowej uzyskanej na skutek zbycia własności lokalu mieszkalnego objętego wcześniejszą darowizną powoda na rzecz pozwanej, wobec odwołania tejże darowizny na skutek rażącej niewdzięczności, a nadto orzekł o kosztach procesu i kosztach należnych ustanowionemu powodowi pełnomocnikowi z urzędu.

Sąd Rejonowy poczynił ustalenia faktyczne (k. (...)) które Sąd Okręgowy przyjął za własne (art. 387 § 2¹ pkt 1 kpc).

Sąd Okręgowy również za własne przyjął oceny Sądu pierwszej instancji ((...), art. 387 § 2¹ pkt 2 kpc).

W apelacji od powyższego wyroku powód zarzucił:

- naruszenie przepisów postępowania, „m.in. art. 11 kpc”,
- przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów – art. 233 kpc.

Wskazując na powyższe zarzuty powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy rozpoznając apelację zważył co następuje. Apelacja powoda nie ma żadnych uzasadnionych podstaw, a Sąd Okręgowy, jak już wskazano, podziela zarówno dokonane przez Sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne, jak i podziela jego ocenę dowodów oraz rozważania prawne (nie dostrzegając jakiegokolwiek potrzeby ich powtarzania), a których apelacja skutecznie nie podważa.

Nie jest zatem uzasadniony najbardziej wyeksponowany i najobszerniej uzasadniony drugi z zarzutów apelacji, tj. naruszenia przepisu art. 233 § 1 kpc., polegającego na przekroczeniu, według skarżącego, zasady swobodnej oceny dowodów bez wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego. Tymczasem zdaniem S. O. przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena dowodów jest w zupełności poprawna i dokonana, wbrew stanowisku powoda, bez naruszenia wymogów przewidzianych w powyższym przepisie art. 233 § 1 kpc. Za trafny uznać należy bowiem pogląd wyrażany tak w orzecznictwie Sądu Najwyższego jak i sądów powszechnych, że jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (zob. m. in. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002r. II CKN 817/00 oraz Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 26 stycznia 2012 r. I ACa 1482/11). Takiego zarzutu nie można zaś postawić i nie czyni tego skutecznie, w świetle wyżej wskazanych kryteriów skarżący, dokonanej przez Sąd Rejonowy ocenie zebranych dowodów. Zarówno bowiem tezy zarzutu apelacji naruszania przepisu art. 233 kpc, jak i wywody jego uzasadnienia, stanowią w istocie pozbawioną podstaw polemikę z prawidłową, jak już wskazano, oceną dowodów Sądu Rejonowego, a przy tym wywody te polegają także po części na przedstawianiu nowych faktów, które w żaden sposób dotychczas nie zostały dowiedzione, a nadto znamienym jest, że niektóre twierdzenia skarżącego i przedstawiane przez niego oceny materiału dowodowego, są ewidentnie sprzeczne ze słusznie uznanymi za wiarygodne przez Sąd Rejonowy dowodami, w tym nawet z częścią zeznań samego powoda, a o czym szerzej w dalszej części uzasadnienia.

Kwestią mającą pierwszorzędne znaczenie dla oceny zasadności zmienianego pismem z dnia 18 kwietnia 2019r. żądania zapłaty powoda, było rozstrzygnięcie istnienia przesłanek odwołania przez niego dokonanej na rzecz pozwanej darowizny lokalu mieszkalnego, a zatem istnienie po jej stronie rażącej niewdzięczności wobec darczyńcy (art. 898 § 1 kc) i którą to kwestię w rozważaniach uzasadnienia poddał analizie i ocenie Sąd pierwszej instancji. Mając zatem na uwadze chronologiczny przebieg zdarzeń stanowiących podstawę faktyczną powstałego między stronami sporu, dla oceny zasadności odwołania darowizny, już pewne znaczenie mogą mieć okoliczności jej dokonania przez darczyńcę i na co także trafnie zwrócił uwagę Sąd pierwszej instancji. Po pierwsze więc, w okolicznościach rozpoznawanej sprawy, darowizna ta została dokonana przez powoda na rzecz małżonki w związku z istotnym zakresem inwestycji czynionych na lokal z majątku wspólnego małżonków, a na co wskazywał sam powód w złożonych zeznaniach (k. (...)). Natomiast negowanie przez powoda zeznań pozwanej (k. (...)), co do uzyskiwania przez nią ówczasnie dochodów z prowadzonej działalności w dziedzinie fryzjerstwa (i również ich inwestowania w remonty lokalu), z uwagi na, jak podnosił skarżący, konieczność sprawowania opieki nad dziećmi, pozostaje w sprzeczności już z jego twierdzeniami zawartymi w uzasadnieniu pozwu (k. (...)), z których wynikało, że opiekę nad synem stron jak i synem pozwanej z

wcześniejszego związku, w bardzo znaczącym zakresie sprawował ojciec powoda R. G.. Trudno również, co obecnie podnosi powód, oczekiwać przedstawienia przez pozwaną wystawionych na nią faktur, związanych z czynionymi na przedmiotowy w sprawie lokal nakładami, gdy strony w tamtym czasie pozostawały jeszcze w dobrych relacjach i zgodnie czyniły owe nakłady na wspólnie zajmowane przez rodzinę mieszkanie. Po drugie na powodzie ciążyły i ówczasnie, i w okresie wcześniejszym jak i późniejszym, zadłużenia w związku z prowadzoną działalnością, z tytułu zobowiązań publicznoprawnych i wskutek tego były także prowadzone przeciwko niemu postępowania egzekucyjne, a co także wynika m. in. z zeznań samego powoda (k.(...)) jak i okoliczność ta była przedmiotem ustaleń S. O. w sprawie rozwodowej stron (k. (...) S. O. w Ś.). Po trzecie jak wynika z prawidłowych i niekwestionowanych ustaleń Sądu pierwszej instancji, pozwana w czasie gdy powód darował jej prawo do lokalu, przeniosła na małżonka przysługujące jej prawo najmu lokalu socjalnego, a sam powód w uzasadnieniu pozwu (k. (...)), wskazywał na dokonanie w taki sposób „transakcji związanej”. Wreszcie zauważyć należy, że będące przedmiotem darowizny prawo było i pozostało obciążone, wykonywaną służebnością osobistą mieszkania na rzecz ojca powoda R. G..

Przede wszystkim jednak kluczowe dla istoty rozpoznawanej sprawy było rozstrzygnięcie, czy rażąca niewdzięcznością w świetle powołanego art. 898 § 1 kc, było zachowanie pozwanej po dokonaniu darowizny, gdy wystąpiła ona w kwietniu (...) przeciwko powodowi z pozwem o rozwód, a jeszcze w czasie trwania małżeństwa, co ustalił Sąd Rejonowy, incydentalnie w listopadzie (...), a następnie od lutego (...), nawiązała intymną znajomość z innym mężczyzną. Zauważyć przy tym należy, że podnoszone przez powoda kontakty pozwanej z innymi mężczyznami, które miałyby mieć miejsce w okresie wcześniejszym niż wyżej wskazany, wynikają jedynie z twierdzeń powoda i jego zeznań, którym pozwana konsekwentnie przeczyła, a i których to związków nie potwierdzał żaden pozostały materiał dowodowy, tak w sprawie niniejszej jak i w sprawie o rozwód. Trafnie natomiast ocenił Sąd Rejonowy na podstawie wskazanych w ustaleniach faktycznych, a następnie prawidłowo omówionych, dowodów, że na skutek wcześniejszych zachowań powoda, w tamtym czasie - już w 2017r. - związek małżeński stron był w zaawansowanym stanie rozkładu pożycia i pozwana już wtedy nosiła się z zamiarem wystąpienia z pozwem rozwodowym i taki też już nawet sporządziła we wrześniu lub październiku (...), a co wynika z ustaleń S. O. w Ś. w sprawie rozwodowej jak i z materiału zebranego w sprawie niniejszej (k. (...))o. i (...) akt (...) S. O. w Ś. oraz k. (...) akt sprawy nin.). Jak zatem wynika z prawidłowo poczynionych ustaleń Sądu Rejonowego, już nawet wcześniej, bo w (...) pozwana znalazła w telefonie męża korespondencję, którą prowadził on z M. Z. (1) i korespondencja ta wskazywała na ich bliskie i zażyłe relacje. Ponadto, co także ustalił prawidłowo Sąd Rejonowy, w (...). partner M. Z. (2) przyszedł do pozwanej i skarżył się jej, na to że A. G. spotyka się z M. Z. (1) i że to psuje ich związek. Poinformował nadto pozwaną, że A. G. często wywozi gdzieś samochodem M. Z. (1), spotykają się oni sami oraz że dużo osób na ten temat plotkuje i w efekcie oczekiwał on od M. G. (1), że ta wpłynie na zachowanie męża. Na podkreślenie, odnośnie charakteru relacji powoda w M. Z. (2), wpływającej istotnie na rozkład pożycia małżonków (a tym samym, o czym wyżej, na ocenę istnienia rażącej niewdzięczności pozwanej), przede wszystkim jednak zasługuje ta okoliczność, że w maju (...) pozwana odnalazła należący do powoda dysk, na którym, oprócz jej nagich zdjęć i nagrań wideo, o czym także w dalszej części rozważań, znajdowały się nagrania z nagim wizerunkiem M. Z. (2) (k. (...) akt sprawy (...) S. O. w Ś. i (...) akt sprawy niniejszej). Na podkreślenie nadto zasługuje treść zeznań powoda (...), który wskazał, że nagrywał on nagi wizerunek M. Z. (2), podczas gdy była ona „ze swoim znajomym” u niego w domu (w przedmiotowym w sprawie mieszkaniu, ówczesnym wspólnym miejscu zamieszkania stron), a jedynie nie pamiętał, czy wskazane wyżej, złożone w aktach obu spraw fotografie, wykonał on czy „właśnie ten kolega”, ale ich wykonanie miało miejsce w czasie jego obecności i pod nieobecność w domu pozwanej. Zupełnie chybione przy tak zabranych i ocenionych dowodach jest więc stanowisko apelującego, że powód, odnośnie osoby M. Z. (2), miałby przyznać tylko, jak podnosi w apelacji, że jedynie miał taką sąsiadkę (k. (...)), a odnośnie jej partnera, że nawet nie jest wiadomym kim jest ta osoba (k.(...)), podczas gdy, pomijając już nawet treść wskazanych wyżej jego zeznań w sprawie niniejszej (dotyczących identyfikacji tejże osoby), to w zeznaniach złożonych w sprawie rozwodowej wskazywał ową osobę z imienia i nazwiska ((...) akt sprawy (...) S. O. w Ś.). Wreszcie wśród zachowań pozwanego, które istotnie wpłynęły na rozkład pożycia małżonków, a tym także samym miały istotne znaczenie przy ocenie istnienia wskazywanej wyżej rażącej niewdzięczności pozwanej, wskazać także należy, co ustalił Sąd Rejonowy, odnalezienie przez M. G. (1) jesienią (...)w telefonie powoda nagrań wideo, na których A. G. utrwał jej wizerunek w sytuacjach intymnych w łazience, przy czym nagrania te były tworzone od (...), od czasu darowania pozwanej mieszkania przy ul. (...). Całkowita bezzasadność zarzutu apelacji powoda naruszenia

przez Sąd pierwszej instancji przepisu art. 233 § 1 kpc i wywodów jej uzasadnienia, odnośnie tych faktów, podobnie jak odnośnie wyżej wskazywanych okoliczności, wynika już z tego, że nawet istota treści zeznań powoda (k. (...)), jak i materiał w postaci powyższych nagrań, wskazują, że były one wykonywane bez zgody pozwanej. Jak wynika bowiem m. in. z protokołu odtworzenia jednego z nagrań, sporządzonego w toczącej się sprawie karnej na skutek zawiadomienia pozwanej, przeciwko powodowi (sygn. akt (...) Sądu Rejonowego w D.), A. G. wykonując nagrania jednocześnie symulował przed pozwaną wykonywanie na telefonie innych czynności (k. (...)). Z innego z nagrań wynikało zaś, że zostało ono wykonane z zewnątrz pomieszczenia łazienki, najprawdopodobniej przez otwór okienny. Ponadto trudno byłoby przyjąć, że pozwana wyrażałaby zgodę na tego rodzaju nagrania, gdyż nie były to sytuacje polegające na samym utrwalaniu jej wizerunku bez garderoby czy w ograniczonych jej elementach, ale na utrwalaniu jej w sytuacjach całkowicie intymnych, na przykład przy czynnościach higienicznych, a zatem wstydlivych dla każdego człowieka. Nie do zaakceptowania są też twierdzenia powoda, że pozwana w pozwie o rozwód przecież, jak podnosił, nie wskazywała na fakt wykonywania przez niego takich nagrań bez jej zgody, gdy M. G. (1) w piśmie z dnia 15 listopada (...), złożonym w sprawie rozwodowej (k. (...)akt sprawy (...) S. O. w Ś.), wyczerpująco wyjaśniła, że takie jej działanie i nieco późniejsze ujawnienie w procesie rozwodowym tych okoliczności wynikało z upublicznienia przez A. G. nagrań audiowizualnych, a czego pierwotnie, z uwagi na intymny – wstydlivy dla niej charakter materiałów, pozwana chciała uniknąć.

Jak zatem już wskazano we wcześniejszych rozważaniach, trafnie Sąd pierwszej instancji uznał, że w takich okolicznościach sprawy, przy tego rodzaju zachowaniach powoda, prowadzących do rozkładu pożycia małżonków, późniejsze relacje pozwanej, przy takim stanie małżeństwa stron, z innymi mężczyznami, jak i wniesienie pozwu rozwodowego, nie mogły stanowić niewdzięczności M. G. (1) wobec darczyńcy i to w wymaganym przez powoływany przepis art. 898 § 1 kc, stopniu rażącym.

Sąd Okręgowy podziela również w całości stanowisko Sądu pierwszej instancji, zawarte w rozważanych jego uzasadnienia (k. (...), że brak było podstaw do przyjęcia istnienia znamion rażącej niewdzięczności pozwanej względem powoda w związku z podjętymi przez M. G. (1) próbami sprzedaży przez nią przedmiotowego w sprawie lokalu ojcu bądź siostrze powoda, a w rezultacie, jego zbycie swojemu ojcu F. G.. Sąd Okręgowy nie dostrzega przy tym jakiegokolwiek potrzeby powtarzania argumentacji powyższych rozważań Sądu Rejonowego, z uwagi na ich zupełność i trafność. Zwrócić jedynie ponadto należy uwagę, że z konsekwentnych twierdzeń i zeznań pozwanej (k. (...)) wynika, że w żadnym razie ani ona, ani obecny właściciel lokalu, jej ojciec, w żaden sposób nie naruszają i nie zamierzają naruszać spokojnego zamieszkiwania w tymże lokalu ojca powoda R. G., co zresztą pozostaje w zgodzie z przysługującym mu niewątpliwie prawem służebności osobistej mieszkania i należycie oraz realnie zabezpiecza uprawnionego.

Nie ma również żadnego uzasadnienia zarzut apelacji naruszenia art. 11 kpc, poprzez uznanie powoda, jak podniósł, za winnego utrwalania nagiego wizerunku pozwanej bez jej zgody, w sytuacji, gdy nie zapadł jeszcze w tej sprawie prawomocny wyrok skazujący. Zgodnie z powyższym przepisem art. 11 zdanie pierwsze kpc, ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Wprawdzie ma rację skarżący, że sprawa(...) S. R. w D., w której jest on oskarżonym, nie została jeszcze prawomocnie zakończona (co wynika z zapisku urzędowego z dnia 24 września 2021r. – k. 517), to jednak podniesiony przez niego powyższy zarzut jest całkowicie chybiony. Jak wynika bowiem z powołanego przepisu wiążące dla sądu w sprawie cywilnej mogłoby być jedynie ustalenia wyroku skazującego, a zatem potwierdzającego dokonywane przez skarżącego czynności utrwalania wizerunku pozwanej w sytuacjach intymnych, bez jej zgody. W sytuacji natomiast innego rozstrzygnięcia sądu w sprawie karnej, na przykład w przypadku uniewinnienia oskarżonego, wiązanie sądu cywilnego ustaleniami w sprawie karnej, nie miałyby miejsca i sąd ten mógłby czynić własne ustalenia. Jak wynika natomiast z wyżej poczynionych rozważań i ustalenia odnośnie tej kwestii, i ocena dowodów przez Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu skarżonego wyroku były prawidłowe i całkowicie przekonujące, co dawało pełne podstawy do przyjęcia wskazywanych zachowań A. G. wobec małżonki za udowodnione w niniejszej sprawie, w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia o jej istocie.

Z powyższych przyczyn Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 kpc, oddalił apelację (pkt I), o kosztach postępowania apelacyjnego orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc (pkt II), a o kosztach wynagrodzenia pełnomocnika ustanowionego

z urzędu, w postępowaniu apelacyjnym (pkt III), orzekł, zgodnie z jego wnioskiem zgłoszonym na rozprawie apelacyjnej, na podstawie § 4 ust. 2 i 3 w zw. z § 8 pkt 6 i § 16 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016r., w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2019r., poz. 18).